

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Beantwoording motie Werken moet lonen

Collegedatum: 23 juni 2026

Kernboodschap

Op dit moment bieden onze lokale regelingen in beginsel geen mogelijkheden voor extra maatregelen om de inkomenspositie en bestaanszekerheid van onze inwoners te versterken. Via het armoedebelief hebben we wel maatregelen om de armoedeval te verzachten. Dit nemen we mee in het nieuwe armoedebeliefsplan dat in 2027 verschijnt.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
06-11-2025	319202 Beslisnota Programmabegroting 2026 Wijchen

Toelichting

Samenvatting motie

In de openbare raadsvergadering van 6 november 2025 is door partijen een motie ingediend genaamd "Werken moet lonen". In deze motie vraagt de gemeenteraad aan het college om:

1. In kaart te brengen welke bestaande lokale én landelijke regelingen of instrumenten kunnen helpen om werken meer te laten lonen en een armoedeval te voorkomen;
2. Te verkennen welke aanvullende of vernieuwende maatregelen kunnen bijdragen aan het versterken van inkomenspositie en bestaanszekerheid van werkenden;
3. De raad uiterlijk in het tweede kwartaal van 2026 te informeren over de uitkomsten en mogelijke vervolgstappen.

Beantwoording motie

Het college onderschrijft het belang van het uitgangspunt dat werken moet lonen. Tegelijkertijd constateert het college dat de belangrijkste knoppen om dit te realiseren op moment van schrijven liggen bij het Rijk. Instrumenten die direct van invloed zijn op de inkomenspositie, zoals belastingen, toeslagen en minimumloon, zijn landelijke regelingen en vallen buiten de gemeentelijke bevoegdheid.

Binnen de kaders van de Participatiewet bestaat er één relevant instrument dat direct raakt aan het lonender maken van werk, namelijk de inkomstenvrijlating. Dit instrument maakt het tijdelijk mogelijk om een deel van de inkomsten uit arbeid vrij te laten, zodat

(meer) werken direct leidt tot een hoger besteedbaar inkomen. De inkomstenvrijlating is echter nadrukkelijk bedoeld als tijdelijke stimulans richting arbeidsinschakeling en kent wettelijke beperkingen in duur en omvang. Wij passen deze inkomstenvrijlating consequent toe.

De lokale regelingen die de armoedeval verkleinen zijn opgenomen in ons armoedebeleid. De armoedeval treft inwoners die vanuit een uitkering aan het werk gaan en zo met het inkomen boven het sociaal minimum komen. Hierdoor dreigen zij toeslagen en andere vormen van inkomensondersteuning kwijt te raken. Denk daarbij aan landelijke voorzieningen (bijvoorbeeld huur- en zorgtoeslag), of lokaal ingezette inkomensondersteunende instrumenten. Zo vervalt door een hoger loon al gauw het recht op inkomensondersteunende regelingen zoals de inkomenstoeslag, de collectieve zorgverzekering, de geldterugregeling en de kindregeling.

In uw motie vraagt u om bestaande, aanvullende en nieuwe maatregelen die de inkomenspositie en bestaanszekerheid kunnen versterken.

De uitwerking van deze vraag nemen wij mee in de Wijchense Armoede Aanpak die in het komende jaar wordt ontwikkeld.